

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Uitvoeringsplan Iedereen Actief! 2019

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-000165	<input checked="" type="checkbox"/> B & W	29-01-2019
Datum	23-01-2019	<input type="checkbox"/> Raad	--
Programma:		<input type="checkbox"/> Burgemeester	--
07 Inkomens-voorziening en arbeidsmarkt		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Walder		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
Weth. Kolkman		- Weth. Grijsen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
<input type="checkbox"/> Akkoordstukken	--	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar	29-01-2019
		<input type="checkbox"/> Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Wethouder	23-01-2019	<input type="checkbox"/> adj.secr.	--
Wethouder	23-01-2019	<input checked="" type="checkbox"/> gem.secr.	23-01-2019
Programmamanager	23-01-2019	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2019-01-30

Bijlagen

Uitvoeringsplan Iedereen Actief! 2019

B & W d.d.: 29-01-2019

Besloten wordt:

- 1 Het uitvoeringsplan Iedereen Actief 2019 vast te stellen;
- 2 de nota en het besluit openbaar te maken

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld? Ja

Toelichting

Inleiding

Het Uitvoeringskader Iedereen Actief 2019 beschrijft de accenten in de uitvoering en beleid voor 2019, met daarin ook de uitgangspunten voor de handhaving die de handhavingsverordening Participatiewet ons voorschrijft. Het beleidskader Iedereen Actief! 2015 en de vangnetnotities 2017 en 2018 vormen de basis voor dit plan, aangevuld met de verordeningen en beleidsregels in het kader van de Participatiewet. De basis voor de doelstellingen is de programmabegroting 2019.

In het uitvoeringsplan worden 6 thema's omschreven waarmee Deventer in 2019 actief aan de slag gaat om de programmadoelstellingen voor 2019 te bereiken. Per thema zijn de uitgangspunten en acties beschreven die aangeven welke activiteiten concreet in 2019 worden uitgevoerd. In de Vangnetregeling 2018 is naast bestaande maatregelen een nieuwe maatregel opgenomen: heroverweging inzet middelen voor bemiddeling en begeleiding van de huidige uitkeringsgerechtigden. Wat doen we wel of niet voor welke groepen en met welk te verwachten resultaat en door wie wordt het uitgevoerd. Gelet op de aanbevelingen vanuit het W-MO dossier zal hier ook nadrukkelijk aandacht worden besteed aan de gehanteerde definities en opdrachtbeschrijvingen.

Op basis van de uitkomsten van deze heroverweging wordt een nieuw beleidskader opgesteld, op basis waarvan de opdracht voor DWT (tussentijds) wordt bijgesteld.

Beoogd resultaat

Realiseren doelstellingen programmabegroting 2019

Het doel van de participatiewet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, zo regulier mogelijk aan de slag te krijgen. Afgeleid daarvan is voor Deventer het doel het maximaal benutten van ieders loonwaarde in de uitkering op de arbeidsmarkt.

Kader

- Participatiewet
- Beleidskader Iedereen Actief! 2015
- Vangnetnotities 2017 en 2018
- Businessplan Deventer Werktalent 2016-2019
- Handhavingsbeleid Werk en Inkomen
- Rekenkamer onderzoek effectiviteit uitvoering Participatiewet

Argumenten voor en tegen

De doelstellingen en acties zijn een uitwerking van de programmabegroting 2019, de vangnetnotitie, de wettelijke taken en aangekondigde wetswijzigingen.

Extern draagvlak (partners)

De uitgangspunten en bijbehorende opdrachten zijn met de uitvoerende teams besproken.

Financiële consequenties

Dit plan past binnen de financiële kaders van programma 7.

Aanpak/uitvoering

Op basis van dit uitvoeringsplan en de vangnetnotitie is de opdracht 2019 opgesteld voor de uitvoering (Deventer Werktalent).

Uitvoeringsplan Iedereen Actief! 2019

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Doelstellingen voor 2019	4
2.1 Deventer Werk talent	4
2.2 Inkomensondersteuning	5
2.3 Jongerenloket.....	5
3. Wat gaan wij daarvoor doen?	7
Thema 1: Werk.....	7
Thema 2: Bbz	7
Thema 3: Jongeren	8
Thema 4: Meedoen/Re-integratie	9
Thema 5: Handhaving	9
Thema 6: Minimabeleid	9
Overige thema's	10
Vergunninghouders	10
Suwinet	10
ESF	10
4. Financiën	12
4.1 Inkomensdeel (BUIG).....	12
4.2 Re-integratie (Participatiebudget en WSW).....	13
4.3 Middelen Minimabeleid	13
Bijlagen	14

1. Inleiding

Het uitvoeringsplan beschrijft de accenten in de uitvoering voor 2019. Het beleidskader “Iedereen Actief! 2015” vormen de basis voor dit plan, aangevuld met de verordeningen en beleidsregels in het kader van de Participatiewet en de uitkomsten van de notitie Vangnet 2015-2018.

Het doel van de participatiewet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, zo regulier mogelijk op de arbeidsmarkt aan de slag te krijgen. Afgeleid daarvan is voor Deventer het doel het maximaal benutten van ieders loonwaarde op de arbeidsmarkt.

Dit uitvoeringsplan beschrijft welke acties en ontwikkelingen in 2019 worden ingezet om de doelstelling te realiseren. Deze acties zijn gebaseerd op de vangnetnotities 2017 en 2018. Beide notities zijn voor de volledigheid te vinden in bijlage 1 en 2. De doelstellingen in hoofdstuk 2 zijn qua prestaties afgeleid van de programmabegroting 2019 en wat betreft de beleidskeuzes afgeleid van het beleidskader Iedereen Actief! en de genoemde vangnetnotities.

In 2018 is het rekenkamer onderzoek naar de effectiviteit van de uitvoering van de Participatiewet in Deventer afgerond. Het onderzoeksrapport was positief. De algemene conclusie van de rekenkamercommissie was dat de gemeente Deventer in control is. De uitvoering is goed georganiseerd en de prestatieafspraken worden gehaald.

De commissie heeft een aantal aanbevelingen gegeven:

- Investeer als raad in de relatie met DWT en andere betrokkenen door periodiek het gesprek te voeren en op deze wijze het onderling vertrouwen te vergroten. Stel vóórdat je hiermee begint kaders voor dat gesprek: wat wil de raad weten en wat heeft ze met die kennis voor ogen?
- Blijf je actief inzetten bij het rijk voor een rechtvaardige BUIG-uitkering (hoogte macrobudgetten, plus verdelingssystematiek). Zorg daarbij voor zowel een politiek traject vanuit de partijen, als een ambtelijk traject. Stem deze trajecten op elkaar af.
- Stel als college de raad in de gelegenheid maatschappelijk effecten te prioriteren en zorg dat deze onderling consistent en meetbaar zijn. Rapporteer in de programmabegroting (ook) op het niveau van deze maatschappelijk effecten.
- Maak als ambtelijke organisatie voor de raad beter en tijdig inzichtelijk waar de sturingsruimte zit en werk toe naar een basisset van informatie en afspraken over de frequentie waarmee deze set wordt aangeleverd.
- Maak als DWT een goede analyse van het cliëntenbestand en koppel dit aan het ingezette instrumentarium, zodat vanuit cliëntprofielen gewerkt kan worden naar een goede inzet van de beschikbare instrumenten. Bespreek de uitkomsten met de gemeenteraad en neem de ambtelijk opdrachtgever mee in de strategische keuzes die door de professionals in het veld worden gemaakt.

De aanbevelingen voor het college en DWT worden momenteel uitgewerkt.

In 2019 gaan wij verder door met het experimenteren met de bijstand. In juli 2017 hebben we als gemeente toestemming gekregen voor de Experimenten met de Participatiewet. Ons onderzoek “Wat werkt op weg naar werk?” dat wordt uitgevoerd in samenwerking met Hogeschool Saxion en Deventer Werk talent is formeel begonnen op 1 oktober 2017. Het experiment loopt door tot 1 oktober 2019. Met het Ministerie van SZW moeten nog procesafspraken worden gemaakt over de communicatie van de resultaten per gemeente en overall na afloop van het experiment. Afspraak is dat er op geen enkele wijze wordt gecommuniceerd over de resultaten gedurende de looptijd van de experimenten.

2. Doelstellingen voor 2019

Voor 2019 gelden de volgende doelstellingen, afgeleid van de programmabegroting 2019.

- Instroom: maximaal 1.000 toekenningen
- Uitstroom: minimaal 1.100 beëindigingen¹, waarvan 450 door verkrijgen werk of starten studie
- Gemiddeld: 2730 uitkeringsgerechtigden

2.1 Deventer Werktalent

1. Deventer Werktalent bevordert en realiseert duurzame uitstroom uit de Participatiewet naar regulier werk.
2. Uitvoeren van re-integratie door Deventer Werktalent:
 - a. In 2019 worden alle uitkeringsgerechtigden door Deventer Werktalent bemiddeld naar werk en/of begeleid naar maatschappelijk nuttig werk.
 - b. In 2019 zullen minimaal 450 klanten worden geplaatst op de reguliere arbeidsmarkt en/of starten met een studie. Van deze 450 zijn minimaal 150 plaatsingen gerealiseerd met inzet van de loonkostensubsidie en maximaal 69 in beschut werk².
 - c. In 2019 worden de competenties van de uitkeringsgerechtigden ontwikkeld, die nodig zijn voor het verkorten van de afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van en samengewerkt met de sociale teams in de stadswerkplaats.
 - d. In 2019 worden de beschikbare instrumenten (inkomstenvrijlating, no-riskpolis, startbaansubsidie etc.) waar van toepassing passend ingezet.
3. Deventer Werktalent kent de arbeidscompetenties van alle uitkeringsgerechtigden.
4. Het beperken van de instroom in de Participatiewet door het uitvoeren van een integraal intakeproces aan de poort (samen met inkomen en jongerenloket). Onderstaande percentages zijn streefwaarden:
 - a. 35 % van de meldingen leidt niet tot een aanvraag door preventie en directe bemiddeling naar werk aan de poort
 - b. De zoekperiode wordt indien van toepassing bij elke aanvraag toegepast
 - c. 25 % van de aanvragen leidt niet tot een toekenning door een strenge poortwachtersfunctie
 - d. In gezamenlijkheid wordt een preventiequote gerealiseerd van minimaal 50%.
5. Activeren van klanten
 - a. In 2019 worden 100 klanten geactiveerd op basis van de Cambio-methode
6. Maatschappelijk nuttig actief: Bevordering van maatschappelijke participatie door activering van burgers
 - a. In 2019 zijn alle jongeren tot 27 jaar en de groep 27-50 maatschappelijk nuttig actief met concreet arbeidsmarktperspectief (zie verder bij meedoen voor de definitie van maatschappelijk nuttig actief).
7. Zoveel mogelijk Wsw-ers regulier plaatsen bij een werkgever
 - a. In 2019 hebben 96 mensen met een Wsw-indicatie een dienstverband bij een reguliere werkgever gekregen (Begeleid werken) en is 184 SE gedetacheerd.
 - b. Doorstroomdoelstelling (5%): van binnen naar buiten 2,5 procent en van buiten naar derden 2,5 procent.
8. De samenwerking met het UWV moet leiden tot een 10% lagere doorstroom vanuit de WW naar de Participatiewet (>50jr; IOAW) en moet leiden tot 10% extra plaatsingen op de arbeidsmarkt.
9. Deventer Werktalent opereert als netwerkorganisatie. Dat betekent relaties leggen en contact onderhouden met de ketens en de maatschappelijke instellingen in de stad.
 - a. Werken vanuit de 1 loket gedachte in Deventer Werktalent
 - b. De verbinding met het UWV wordt behouden voor de regionale werkgeversdienstverlening en voor de relatie met de WW en lokale arbeidsmarkt geïntensiveerd
 - c. Deventer Werktalent participeert in de economische kopgroep
 - d. Periodiek afstemmen met het Bijzondere zorgteam
 - e. Deventer Werktalent participeert in het jongerenloket
 - f. Deventer Werktalent participeert in het regionale werkbedrijf
 - g. Deventer Werktalent participeert in het Schakelpunt

¹ Uitstroom moet altijd meer zijn dan de instroom. 1000 is geen vereiste.

² Tbv beschut werk wordt door DWT een plan van aanpak opgesteld.

- h. Deventer Werk talent verbindt zich met de sociale teams in de wijk en werkt samen in de Stadswerkplaats.
- 10. Deventer Werk talent monitort strak op het nakomen van de arbeidsverplichtingen. Al onze uitkeringsgerechtigden zijn op de hoogte van hun rechten en plichten. Lik op stuk beleid wordt toegepast bij het verwijtbaar niet nakomen van deze verplichtingen.
 - a. Naar verwachting wordt voor € 75.000 aan maatregelen opgelegd.
- 11. In 2019 wordt in samenhang met Deventer Werk talent en Jongerenloket een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. Een belangrijk onderdeel hierin is de kwaliteit van dienstverlening. Al onze uitkeringsgerechtigden zijn op de hoogte van de rechten en plichten en tevreden over de ervaren dienstverlening. Het cijfer is minimaal een 7,2.
- 12. Deventer Werk talent volgt de adviezen van de onafhankelijk klachtbehandelaar op. Het doel is vanzelfsprekend om geen klachten te ontvangen.

2.2 Inkomensondersteuning

1. Het beperken van de instroom in de Participatiewet door het uitvoeren van een integraal intakeproces aan de poort (samen met Deventer Werk talent en jongerenloket). Onderstaande percentages zijn streefwaarden en geen doelen op zich:
 - a. 35% van de meldingen leidt niet tot een aanvraag door preventie en directe bemiddeling naar werk aan de poort
 - b. 25% van de aanvragen leiden niet tot een toekenning door een strenge poortwachtersfunctie
 - c. In gezamenlijkheid wordt een preventiequote gerealiseerd van minimaal 50%.
 - d. In geval van een fraudesignaal wordt bij elke aanvraag een huisbezoek uitgevoerd.
2. Bevorderen van zelfstandig ondernemerschap
 - a. In 2019 worden de aanvragen van 35 startende ondernemers voor een Bbz-uitkering afgehandeld en worden 60 gevestigde ondernemers begeleid in hun zelfstandig ondernemerschap.
 - b. In 2019 worden maximaal 40 parttime ondernemers begeleid door het Gros in samenwerking met Deventer Werk talent.
 - c. Dit gebeurt in samenwerking met het Ondernemershuis Deventer.
3. De opbrengst voor terugvordering en verhaal bedraagt in 2019 € 550.000,-.
4. Het aantal niet verwijtbare vorderingen daalt met 50% ten opzichte van 2018.
5. In 2019 worden minimaal 100 bijzondere onderzoeken uitgevoerd.
6. In 2019 worden minimaal 250 heronderzoeken uitgevoerd op basis van vastgestelde thema's en 250 heronderzoeken op basis van signaleringen vanuit Deventer Werk talent, de sociale teams in de wijk of via andere inlichtingen.
7. De Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving leidt naar verwachting tot een opbrengst van € 25.000 aan opgelegde boetes
8. De uitkeringsaanvraag wordt binnen 20 werkdagen afgehandeld (vanaf uitreiken aanvraag).
9. In 2019 wordt in samenhang met Deventer Werk talent en Jongerenloket een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. Een belangrijk onderdeel hierin is de kwaliteit van dienstverlening. Al onze uitkeringsgerechtigden zijn op de hoogte van de rechten en plichten en tevreden over de ervaren dienstverlening. Het cijfer is minimaal een 7,2.
10. De foutmarge bij de uitvoering van de Participatiewet bedraagt in 2019 maximaal 1%.
11. Inkomensondersteuning volgt de adviezen van de onafhankelijk klachtbehandelaar op. Het doel is vanzelfsprekend om geen klachten te ontvangen.

2.3 Jongerenloket

1. Uitgangspunt is dat geen jongere onder de 27 jaar met concreet arbeidsmarktperspectief een uitkering ontvangt (het uitgangspunt nee, tenzij is leidend, met uitzondering van de zogenaamde oud wajong doelgroep). Aan alle leerbare jongeren tot 27 jaar kan de studieplicht opgelegd worden en waar nodig worden de jongeren begeleid naar school.
2. Het beperken van de instroom in de Participatiewet door het uitvoeren van een integraal intakeproces aan de poort (samen met Deventer Werk talent en inkomen). Onderstaande percentages zijn streefwaarden en geen doelen op zich:
 - a. 35% van de meldingen leidt niet tot een aanvraag door preventie en directe bemiddeling naar werk aan de poort
 - b. 25% van de aanvragen leiden niet tot een toekenning door een strenge poortwachtersfunctie
 - c. In gezamenlijkheid wordt een preventiequote gerealiseerd van minimaal 50%.

3. In 2019 wordt in samenhang met Deventer Werktalent en Jongerenloket een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. Een belangrijk onderdeel hierin is de kwaliteit van dienstverlening. Al onze uitkeringsgerechtigden zijn op de hoogte van de rechten en plichten en tevreden over de ervaren dienstverlening. Het cijfer is minimaal een 7,2.
4. Jongeren die ondersteuning behoeven tijdens de zoekperiode worden actief begeleid bij de aanvraag voor een bijstandsuitkering en worden waar van toepassing doorgeleid naar Deventer Werktalent voor de invulling van de garantiebanen.

3. Wat gaan wij daarvoor doen?

Per hoofdthema worden in dit hoofdstuk de acties/ontwikkelingen benoemd. Dit hoofdstuk is voor nu een momentopname en wordt gedurende het jaar met beleid en uitvoering geactualiseerd waar nodig.

Thema 1: Werk

Uitgangspunten

- In de Vangnetregeling 2018 is naast bestaande maatregelen een nieuwe maatregel opgenomen: heroverweging inzet middelen voor bemiddeling en begeleiding van de huidige uitkeringsgerechtigden (aanpassing beleidskader 2015 pijler doelgroepen). De huidige indeling voldoet niet meer en is in de afgelopen jaren ook al beetje bij beetje losgelaten. Er wordt wel actief aan de voorkant ingezet op begeleiding van de zelfredzamen. De groep 30-80% is zo groot en divers dat hier onderscheid in kan worden gemaakt en mede gevoed door de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek wellicht wel andere keuzes in moeten worden gemaakt. Het vorige beleidskader sprak verder niet over doelgroepen als jongeren, ouderen, statushouders etc. Op basis van de huidige indeling en beschikbare middelen is dit wellicht wel noodzakelijk.

Wat gaan we daarvoor in 2019 doen?

- Heroverweging inzet middelen voor bemiddeling en begeleiding van de huidige uitkeringsgerechtigden
- Doorontwikkeling factor werk ten behoeve van de plaatsingen met loonkostensubsidie (daling prijs)
- Opstellen van een actieplan arbeidsmarktbeleid samen met de partners in de stad als uitwerking van de notitie Samen aan de Slag met Arbeidsmarktbeleid. We voeren een integraal arbeidsmarktbeleid uit o.a. gericht op het creëren van sociale werkgelegenheid en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt (daling volume en prijs en meer aandacht voor praktisch talent). Invulling van goed werkgeverschap door kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken bij de uitvoering van de opdracht. Wij koppelen de uitvoering van de Participatiewet zoveel mogelijk aan lokale, duurzame werkgelegenheid. We zetten ook in op de verruiming van de mogelijkheden om mensen in de bijstand activiteiten te laten ondernemen zonder dat dit gevolgen heeft voor de uitkering.
- Continueren van het uitstroomoffensief:
 - Doorontwikkeling van Konnected tot een Modern leerwerkbedrijf (coalitieakkoord) wat resulteert in onder andere de inzet van werkleerroutes.
 - Intensievere samenwerking tussen UWV en DWT. Mensen die net hun baan kwijt zijn, worden door een gezamenlijke aanpak van UWV en DWT zo goed mogelijk begeleid naar werk.
 - Verkenning naar 'werken moet lonen. Het gaat hier om het parttime werken tot een bepaald aantal uren.
 - Voorkómen dat mensen lang in de bijstand blijven. Mensen die nog maar kort in de bijstand zitten of mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt bemiddelen we zo snel mogelijk weer naar werk.
 - Uitgangspunt is dat geen jongere onder de 27 jaar met een concreet arbeidsmarktperspectief een uitkering ontvangt. Jongeren die dat nodig hebben, begeleiden we naar een passende school of opleiding. (Zie ook thema jongeren)
- Klanten ondervinden bij het zoeken van werk regelmatig obstakels. Wanneer blijkt dat deze obstakels een belemmering vormen voor het vinden van werk en daarmee de uitstroom uit de uitkering bemoeilijkt wordt, kunnen deze kosten gefinancierd worden uit de cliëntkosten. Daarbij kan gedacht worden aan het betalen van kosten van gebitsreiniging of gebitsrenovatie, vervoers- of reiskosten, kosten voor kinderopvang.

Thema 2: Bbz

Uitgangspunten

- Begeleiding naar (parttime) ondernemerschap kan een goed alternatief zijn wanneer werk in loondienst niet mogelijk is of niet passend is, bijvoorbeeld wanneer iemand gedeeltelijk arbeidsongeschikt is of niet onder een baas in loondienst kan werken.
- Het Bbz bevordert duurzame uitstroom uit een bijstandsuitkering en voorkomt instroom in de bijstand.

- Daarom is het van belang binnen de BBZ de onderwerpen als Ondernemen als baan (OAB), Parttime ondernemerschap (PTO), vroegsignalering en de begeleiding na de start goed te waarborgen.

Wat blijven we daar in 2019 voor doen?

- We maken met OHD afspraken over hoe we het project “Ondernemen als baan” in kunnen zetten tijdens trajecten (zowel intake als voorbereidingsperiode). Daarbij bekijken we ook welke rol het GROS binnen het traject heeft en waar DWT ingezet kan worden. Uitgangspunt is 24 intakes en 20 vbp's via het OHD, tenzij omwille van maatwerk het noodzakelijk is om bij een andere partner een traject in te kopen.
- Inzetten van 6 trajecten begeleiding na de start.
- In het eerste kwartaal gaan we nader onderzoeken hoe uitvoering kan worden gegeven aan het project ‘vroegsignalering’ door OHD en/of door GROS.
- Ook blijven voor het aankomende jaar de in de begroting genoemde doelstelling geldend:
 - Aantal af te handelen aanvragen van starters: 35
 - Aantal begeleidingstrajecten voor gevestigde ondernemers: 60
 - Aantal trajecten PTO: 40
 - Het behalen van de normbaten.

Mogelijk wordt het wettelijk kader rondom de BBZ in 2019 nog bijgesteld.

Thema 3: Jongeren

Het afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in het buiten de bijstand houden van “kansrijke” jongeren en het labelen van de jongeren die bijstand ontvangen.

Uit de labeling blijkt dat veel jongeren een zorg indicatie hebben. Om te voorkomen dat deze jongeren “levenslang” in de bijstand zitten, moeten de jongeren actief gemonitord worden. Waar nodig pakken we de jongeren op volgens de werkwijze in de Stadswerkplaats. Deze jongeren moeten consequent gesproken worden, om te kijken hoe het gaat met de jongere en het zorgtraject. Als een jongere niet bezig is om zijn belemmeringen op te heffen, dan zal hierop gehandhaafd moeten worden.

Als de belemmeringen zijn opgelost dan moet er een overdracht plaatsvinden naar het Jongerenloket (studieplicht) of de Werkmakelaar (werk).

Deze opvolging naar werk of school na het einde van het zorgtraject, ontbreekt, waardoor er geen opvolging is na eind zorg richting scholing of werk, waardoor jongeren onbedoeld langer in de bijstand blijven zitten.

In 2019 gaan we inzetten op de gewenste werkwijze m.b.t. de jongeren.

Uitgangspunten:

- Aan alle leerbare jongeren tot 27 jaar wordt de studieplicht opgelegd en waar nodig worden de jongeren begeleid naar school. Uitgangspunt is dat geen jongere met concreet arbeidsmarktperspectief onder de 27 jaar een uitkering ontvangt.
- Voor de kwetsbare jongeren geldt het principe van de sluitende aanpak; niemand tussen wal en schip, waarbij de focus wel ligt op deelname op de arbeidsmarkt.
- Voor de jongeren met een afstand tot werk als gevolg van een of meerdere arbeidsbeperkingen wordt maatwerk ingezet, waarbij ook geldt dat de focus op werk gericht moet zijn

Wat gaan we daar in 2019 voor doen?

- Inzetten van individuele maatwerktrajecten
- Afstemming met Sociale teams voor het borgen van de focus op werk, middels de Stadswerkplaats.
- Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt optimaliseren door bijvoorbeeld inzet op continuïteit van stages (waar nodig op basis van loonwaardemetingen).
- Tijdens de zoekperiode worden de kansrijke jongeren actief gematched op openstaande vacatures (extra formatie/conform uitstroomoffensief).
- Positionering Jongerenloket in het kader van de uitvoering Participatiewet en de sluitende aanpak optimaliseren

Thema 4: Meedoen/Re-integratie

Uitgangspunten

- Het college wil graag dat iedereen naar vermogen meedoet. Iedereen kan en doet iets. Iedereen moet zich kunnen (blijven) ontwikkelen en de groei wordt gemonitord. Iedereen is actief! in de samenleving. Mensen werken aan de ontwikkeling van hun talenten en benutten de mogelijkheden die ze hebben met als doel om uit de uitkering te komen en betaald werk te vinden. Dit onderdeel is belegd bij DWT.
- Onder meedoen wordt verstaan: alle vormen van participeren in de samenleving zoals door vrijwilligerswerk, een werkervaringsplek, een proefplaatsing en het doorlopen van een zorgtraject. In het plan van aanpak waarin de weg naar werk staat beschreven wordt opgenomen op welke wijze iemand mee kan doen in de samenleving. Om de afstand tot de arbeidsmarkt zo kort mogelijk te houden en de focus op werk te behouden is deze vorm van meedoen voor jongeren tot 27 jaar en de groep met arbeidsmarktperspectief verplicht.
- Voor personen zonder concreet arbeidsmarktperspectief geldt dat zij worden gestimuleerd en gefaciliteerd om mee te kunnen blijven doen in de samenleving. Het college draagt voor deze groep een zorgplicht om hen te faciliteren om mee te kunnen doen in de maatschappij, waarbij het mogelijk is externe partijen in te schakelen voor het matchen op een vrijwilligersplek. Deventer Werktalent voert hierbij de regie.

Wat gaan we daar in 2019 voor doen?

- *Bijzondere aandacht is nodig voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Om ervoor te zorgen dat ook zij kunnen meedoen, denken we voor die mensen aan nieuwe vormen van additioneel werk (coalitieakkoord).*
- Actief monitoren voortgang van meedoen bij de groep tot 27 jaar en de uitkeringsgerechtigden met arbeidsmarktperspectief.
- een taakverschuiving voor Deventer Werktalent tav de niet bemiddelbare uitkeringsgerechtigde en nauwere verbinding Participatiewet en WMO
- Plan van aanpak Beschut Werken Wordt door DWT opgesteld.
- Minimaal één keer per jaar wordt een dienstverleningsgesprek met de klant gevoerd, waarbij o.a. besproken wordt of de klant van alle bestaande landelijke en lokale regelingen en toeslagen gebruik maakt.

Thema 5: Handhaving

Uitgangspunten

- De uitvoering van de poortwachtersfunctie zetten we voort. Alleen mensen die recht hebben op een bijstandsuitkering krijgen een bijstandsuitkering.
- Het kennen van de klant is essentieel om bewuste en onbewuste fraude te voorkomen en tegen te gaan. Digitaal contact kan hierin ondersteunend zijn. Persoonlijk contact geniet de voorkeur.
- In geval van fraude wordt lik op stuk beleid toegepast

Wat gaan we hier in 2019 voor doen?

Zie nieuwe handhavingsbeleid en debiteurenbeleid

Thema 6: Minimabeleid

Uit de evaluatie die begin 2018 is uitgevoerd blijkt dat we als Deventer een tandje bij moeten zetten willen we de belangrijkste ambities uit het Minima- en schuldhulpverleningsbeleid waarmaken, namelijk: preventie en laagdrempelige toegang voor inwoners, maatwerk en integraliteit en versnelling van doorlooptijden in de schuldhulpverlening. Preventie en laagdrempelige toegang kunnen sterker worden door het creëren van meer verbinding met het voorveld, door met minder aanvraagformulieren te werken en door begrijpelijke, visuele informatie over minimaregelingen te ontwikkelen. Maatwerk versterken we door enerzijds een aantal regelingen te automatiseren waardoor er anderzijds ruimte is om bij andere regelingen het rechtstreekse contact met inwoners te zoeken en te werken vanuit de bedoeling. Samenwerking en integraliteit verbeteren we door het bundelen van krachten binnen het minimabeleid: dat geldt voor zowel uitvoerende teams intern als voor verbinding met partners in de stad. De doorlooptijden voor schuldhulpverlening zijn voor veel van de cliënten verkort, maar niet voor ongeveer 200 cliënten: hier willen wij de komende periode extra op

inzetten.

Het programma om dit te bewerkstelligen bestaat uit vier onderdelen:

- Monitoring en ondersteuning veranderproces “Focus op financiële versterking”
- Programmalijn 1: Versterken van samenwerking met de stad om preventie, middels het aanbieden van ondersteuning en de laagdrempelige toegang, waar te maken.
- Programmalijn 2: Pilot financiële versterking met een projectteam dat streeft naar maatwerk, integraliteit, groter bereik en verbinding met het voorveld.
- Programmalijn 3: Effectieve schuldhulpverlening om de doorlooptijd ook voor bestaande klanten te verkorten.

Voortvloeiend vanuit programmalijnen 1 en 2 is er in het tweede deel van 2018 gestart met de toegang tot de minimaregelingen (zowel intern en extern) te vereenvoudigen. Hier wordt in 2019 verder vorm aan gegeven.

In 2017 is er vanuit het Rijk structureel geld beschikbaar gesteld voor het bestrijden van armoede onder kinderen. Voor Deventer betekent dit een extra structureel budget van € 525.000 per jaar, naast de bestaande initiatieven. Een groot deel van deze gelden is ook al structureel weggezet, er is (vanwege overheveling) nog een bedrag beschikbaar.

Hiervoor is op 10 januari 2019 een werkconferentie georganiseerd. Aan de hand van de opbrengsten van de werkconferentie worden de verdere plannen voor 2019 uitgewerkt.

Overige thema's

Vergunninghouders

In 2017 is het plan van aanpak “Integratie door werk” opgesteld. Middels dit plan van aanpak heeft de gemeente Deventer, samen met de betrokken partijen Vluchtelingenwerk, COA, DWT en ROC een integrale aanpak opgezet voor een betere en efficiëntere integratie van statushouders in Deventer. Voortvloeiend uit dit plan van aanpak is het convenant welke in september 2017 is ondertekend.

Hoofdpunten van het plan/convenant

- Snellere instroom van statushouders op de arbeidsmarkt
- Gelijktijdig aanbod van werk en scholing c.q. inburgering
- Efficiënte samenwerking tussen ketenpartners

Het convenant loopt in april 2019 af. Dan gaan we met partners in gesprek over het vervolg, mede gelet op de aankomende wet Inburgering.

Het project vanuit Divosa krijgt vervolg in 2019, alleen gaat het accent dan liggen op het verder ontwikkelen en implementeren van de nieuwe wet inburgering. Deze wet gaat naar alle waarschijnlijkheid medio 2020 in. Middels deze wet krijgt de gemeente weer de regie op de inburgering voor zowel uitkeringsgerechtigden als niet-uitkeringsgerechtigden. Dat betekent aan de ene kant dat de gemeente de taallessen weer in gaat kopen bij taalaanbieders en aan de andere kant middels een persoonlijk inburgeringsplan (Pip) de inburgering actief monitort en begeleid.

Suwinet

Het normenkader van Suwinet is uitgebreid naar 26 normen. Voor 2019 zal van belang blijven dat de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) vragenlijst voor wat betreft Suwinet goed is ingevuld en dat de informatiebeveiliging up-to-date is. De auditor zal daar volgend jaar wat van vinden hoe we het in Deventer doen. Vooralsnog lijkt uit de pre-audit te komen dat we op koers liggen voor Suwinet voor wat betreft de ENSIA. Mochten er toch aanbevelingen of nieuwe/aanvullende maatregelen nodig zijn, dan moeten die opgepakt worden.

ESF

Deventer voert samen met de grote gemeenten uit de arbeidsmarktregio ESF-projecten uit. Hieronder volgt een opsomming. Op dit moment is er een afgerond ESF-project waarvan nog duidelijk moet worden wat de opbrengst er van is, en een lopend ESF-project.

ESF Actieve Inclusie 2014-2017

Op 19 juni 2017. is de audit gestart ter controle van de einddeclaratie ESF, periode 2015 - januari 2017. De audit is tussentijds afgebroken vanwege de constatering dat de VCV-methodiek niet correct is ingevoerd. Hierdoor zijn de kosten niet op de juiste wijze te verantwoorden richting het ministerie SZW. Uiteindelijk is de voorlopige beschikking op 29 oktober 2018 ontvangen. Begin 2019 wordt duidelijk of we ook nog middels een Rijksaudit gecontroleerd gaan worden. Als dat het geval is zal de definitieve beschikking nog langer op zich gaan wachten. Als dit niet het geval is, wordt de definitieve beschikking en de beschikking van de middelen in Q1 van 2019 verwacht.

ESF Actieve Inclusie 2017-2020

Doelstelling van het ESF project, "Kansen in de AMR Stedenvierkant 2017", is het bevorderen van actieve inclusie door middel van het vergroten van mogelijkheden tot arbeidsinpassing van mensen die tot een van de ESF doelgroepen behoren. In het projectplan "Kansen in de AMR Stedenvierkant 2017" wordt beoogd om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen zelf in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Participatie, bij voorkeur via werk, zorgt voor sociale economische en financiële zelfstandigheid. De doelstellingen worden nagestreefd door de uitvoering van lokale re-integratieactiviteiten, die gericht zijn op het ondersteunen van een brede doelgroep naar werk. Het betreft:

- Niet uitkeringsgerechtigden;
- Jongeren tot en met 27 jaar;
- Mensen die langer dan 6 maanden een uitkering hebben;
- 50+'ers;
- Statushouders;
- Arbeidsbelemmerden (mensen die niet volledig kunnen functioneren op de arbeidsmarkt).

Begin 2018 is ingestemd met de verlening van deze ESF periode, met 12 maanden. Dat betekent dat deze ESF doorloopt t/m 2020.

ESF Sociale Innovatie (SITS) – Experiment Bijstand

In mei 2018 is er bij het ministerie een aanvraag door een ESF Subsidie Sociale Innovatie en Transnationale Samenwerking (SITS) ingediend voor het experiment met de Participatiewet. Deze is toegekend, op dit moment wordt de uitvoerbaarheid van alle opgelegde voorwaarden getoetst.

4. Financiën

In de programmabegroting is het financiële kader voor 2019 en verder gepresenteerd. De doelstellingen uit hoofdstuk 2 en de verschillende actiepunten moeten binnen dit kader worden gerealiseerd.

4.1 Inkomensdeel (BUIG)

Onderstaande tabel is gebaseerd op de voorlopige beschikking Buigbudget 2019, conform raming bestandsvolume derde kwartaalrapportage.

Inkomen (bedragen x 1.000)	2019
Raming gemiddeld volume:	2.730
Baten:	
Rijksbijdrage (obv voorlopig BUIG budget)	-38.010
Lasten:	
Lasten WWB	37.130
Loonkostensubsidie	500
IOAW, IOAZ, BBZ incl advieskosten	2.460
Terugvordering en verhaal	-550
Boetes & maatregelen	-100
Saldo	1.430
Vangnet Rijk	0
Saldo begroting	1.430
Dekking ten laste van algemene middelen	1.430
	<u>0</u>

4.2 Re-integratie (Participatiebudget en WSW)

In onderstaande tabel zijn de eventuele ontvangsten van de verschillende ESF subsidies niet meegenomen.

Re- integratie en WSW (bedragen x1.000)	2019
Algemene middelen	4.896
Integratie uitkering Participatie WSW	16.623
Integratie uitkering Participatie nieuwe taken	1.392
Onttrekking uit reserve	289
Overige vergoeding	231
Totaal financieel kader	23.431

Lasten

WSW	16.623
DWT	4.787
Begeleidingskosten beschut werk	209
Experimenteren met de bijstand	35
Cambio	620
BBZ	100
Apparaatslasten	360
factor werk	50
Overige uitvoeringskosten	647
Totaal lasten	23.431

4.3 Middelen Minimabeleid

Armoedebelaid (bedragen x1.000)	2019
Algemene middelen	4.977
Decentralisatie uitkering Armoedebestrijding kinderen	543
Decentralisatie uitkering Schulden en armoede	141
Totaal financieel kader	5.661

Lasten

Apparaatslasten	960
Bijzondere bijstand	1.126
Bijzondere bijstand terugvordering & verhaal	-201
Bijzondere bijstand beschermingsbewind	1.189
Individuele inkomenstoelage	421
Salland verzekeringen	684
St. Leergeld	574
St. Rechtop	376
Kansen voor kinderen	277
Overige uitvoeringskosten	257
Totaal lasten	5.661

Bijlagen

- Vangnetnotitie 2017
- Vangnetnotitie 2018

Notitie Vangnet 2017

Voor het derde opeenvolgende jaar doet de gemeente Deventer een beroep op de Vangnet regeling. Met ingang van 2017 is de vangnetregeling definitief geworden. De procedure is op details gewijzigd, maar de hoofdlijn is gelijk gebleven. Het college legt verantwoording af aan de gemeenteraad over het hoe en waarom van het ontstane tekort en welke maatregelen hiertegen neemt/heeft genomen. Instemming van de gemeenteraad is nodig met betrekking tot de verklaring van het college dat in 2017 maatregelen zijn genomen. De gemeenteraad moet daarom lopende het jaar instemmen met de in te zetten maatregelen om zo ook aan het eind van het jaar in te kunnen stemmen met de genomen maatregelen en de eerste effecten daarvan.

Daarnaast wordt 2017 het derde jaar op rij dat Deventer een beroep op het vangnet doet (op basis van de huidige stand en budgetinformatie), dus moet het college tevens verklaren dat in samenspraak met de raad (aanvullende) interne en externe maatregelen genomen zijn.

De verplichte onderdelen van de vangnetaanvraag zijn:

- A. Analyse van omvang en oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

A) Buig budget 2016-2017

Over **2016** bedroeg ons tekort op het BUIG budget circa 4 miljoen. Dit tekort was voor 2,2 miljoen afgedekt vanuit de algemene middelen. Daarnaast hebben we voor 2016 voor 1,3 miljoen een beroep op de vangnetregeling van het Rijk ingediend. Het resterend tekort is opgevangen middels de intertemporele vergoeding verhoogde asielinstream ivm het aantal statushouders dat in 2016 is gehuisvest in Deventer. Dit betreft echter een voorschot dat in de volgende jaren wordt verrekend met het BUIG budget (ongeveer € 80.000 per jaar).

De hogere realisatie in 2016 heeft op macroniveau geleid tot een tekort van 270 mln (ruim 6% tekort). Dit tekort heeft gevolgen voor de bekostiging van het vangnet en beschikbaar macrobudget voor 2018. Voor 2017 wordt vooralsnog een landelijk tekort geraamd van 3-3,5%.

In de bijgestelde begroting **2017** (NJR) is het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden geraamd op 2945 (eindstand 2937). Deze raming is een combinatie van de realisatie t/m september 2017 met een prognose tot het eind van het jaar. Deze raming leidt tot een verwacht tekort op het BUIG budget van ruim 2,7 miljoen. Waarbij we een beroep kunnen doen op het vangnet van circa € 275.000. Het restant tekort is reeds voor 2,2 miljoen gedekt uit de algemene middelen en we vragen in 2017 wederom een voorschot aan vanuit de intertemporele vergoeding verhoogde asielinstream.

B) Uitgevoerde interne en externe maatregelen

Op basis van de definitieve beschikking 2017 en het aantal uitkeringsgerechtigden heeft Deventer naast het eerdere uitstroomoffensief reeds verschillende aanvullende maatregelen ingezet die bij moeten dragen aan meer (parttime) uitstroom naar werk, beperking instroom en een lager bijstandsvolume in algemene zin. De gemeente Deventer vergeet echter niet waarvoor de bijstand is. Het vangnet van de samenleving. De groep die (tijdelijk) geen plek vindt op de arbeidsmarkt heeft recht op bijstand en de daarbij horende dienstverlening (excellent). Uitgangspunt blijft ook dat duurzame uitstroom het grootste doel is. Niemand is gebaat bij een draaideur-systematiek. De werkgever niet, de gemeente niet, maar bovenal onze uitkeringsgerechtigden niet.

Voor 2017 zijn eind 2016 de volgende acties ingezet (conform het uitvoeringskader Iedereen Actief! 2017)

- Integrale aanpak vergunninghouders
- Accent dienstverlening verschoven naar de groep uitkeringsgerechtigden met arbeidsmarktperspectief, deze groep heeft de verplichting actief mee te doen in de samenleving
- Extra inzet jobhunters voor realisatie plaatsingen baanafspraken (met loonkostensubsidie)
- Directe inzet op kansrijken bij aanvraag uitkering
- Stimuleringsregeling werkgevers voor onderkant arbeidsmarkt
- Verhogen parttime inkomsten
- Transparant maken klantenbestand

In 2016 is fors ingezet op:

- De doorontwikkeling van Konnected
- Intensivering samenwerking UWV (verminderen doorstroom ww-bijstand)
- Directe inzet op kansrijken
- Geen jongere in de bijstand.

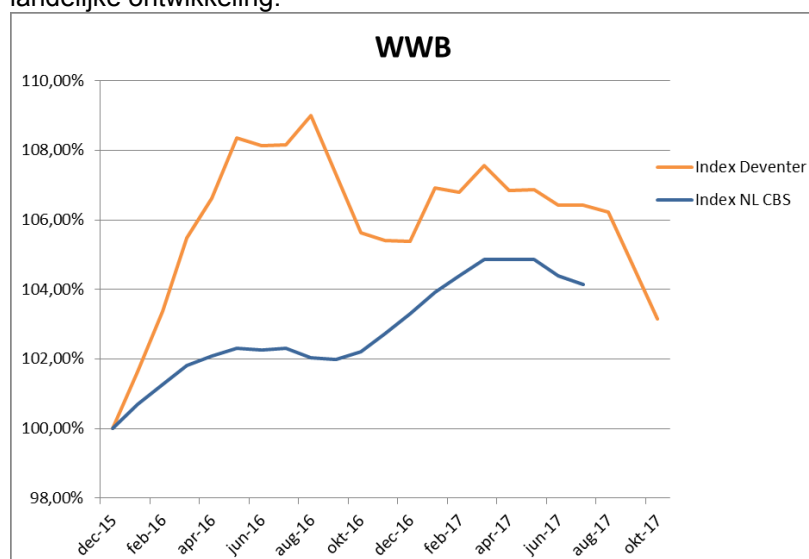
Uit onderstaande toelichting komt naar voren dat vooral de inzet op kansrijken en intensivering UWV effectief is gebleken. De preventiequote is gestegen en de instroom als gevolg van einde ww is verminderd/gestabiliseerd.

Beeld tot en met oktober 2017

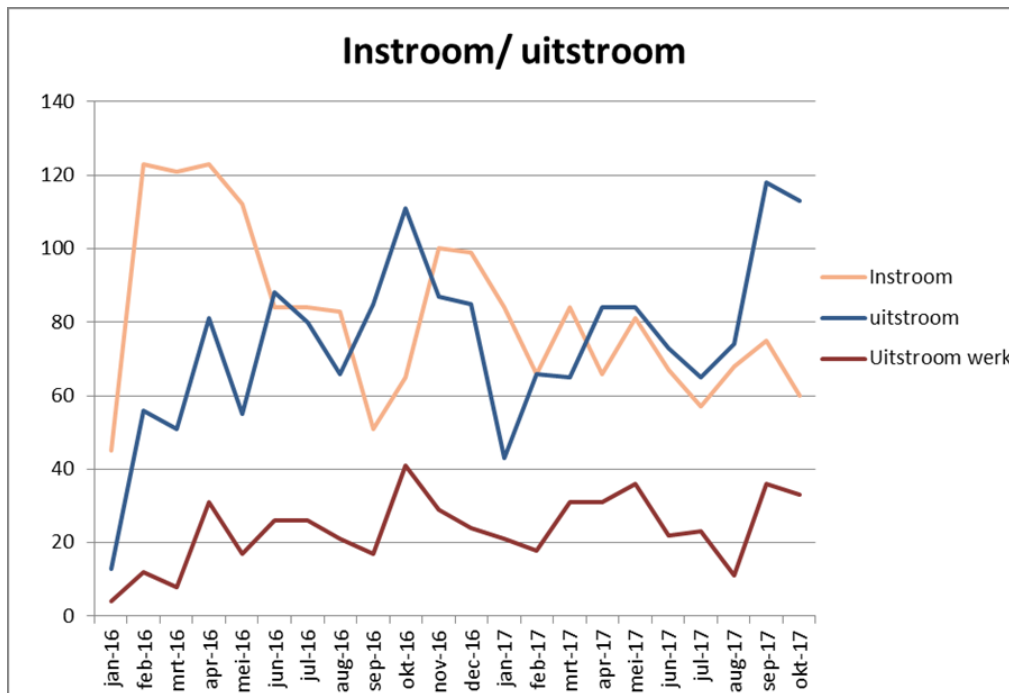
Op dit moment (peildatum 31-10-2017) ontvangen 2875 uitkeringsgerechtigden een uitkering, een daling van ruim 100 uitkeringsgerechtigden ten opzichte van de eerste vangnetnotitie in 2017 (beeld tot en met mei).

Desondanks kent Deventer nog wel een verwacht tekort van 2,8 miljoen. Dit heeft te maken met het totale volume van het uitkeringenbestand. Door de forse bestandsstijgingen in 2013, 2014 en deels 2016 is het totale volume groter dan waar het landelijk verdeelmodel op basis van objectieve criteria vanuit gaat (een verschil van 319 huishoudens).

Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van het klantenbestand zien sinds december 2015 tot de landelijke ontwikkeling.



Onderstaande grafiek laat zien dat de daling komt door een dalende instroom en tegelijkertijd een stijgende uitstroom uit de bijstand, waaronder ook de uitstroom naar werk.



Externe analyse

De gemeente Deventer kampt sinds 2014 met een tekort op het bijstandsbudget. Op verzoek is door een externe partij een analyse uitgevoerd van het hoe en waarom van deze tekorten en daarbij onderscheid te maken tussen externe, niet te beïnvloeden factoren en interne, beleidsmatige en uitvoeringstechnische factoren.

Bevindingen ten aanzien van volume en budget:

- Omvang bijstand na crisis 2008 sterk toegenomen.
- Aantal jongeren in de bijstand sterk toegenomen.
- Instroom was aan de hoge kant. Maar cijfers wijzen erop dat dat weer is hersteld.
- Uitstroom op relatief laag niveau.
- Budget bijstand ging in 2015 flink omlaag. Maar, verhogingen in 2016 en 2017. In 2017 weer een verlaging.

Conclusies externe factoren

- Geen duidelijk aanwijsbare factoren die de tekorten op het bijstandsbudget en de relatief sterke stijging van het volume verklaren.
- Baanaanbod deed het relatief goed, hoewel Deventernaren daar niet/nauwelijks van te lijken hebben geprofiteerd.
- In Deventer wonen relatief weinig lager opgeleiden (14% tegen 19% landelijk). Ontwikkeling gelijk aan landelijk.
- De arbeidsparticipatie is relatief hoog (72% tegen 70% landelijk). Verschil met NL blijft gelijk
- Er wonen weinig mensen met herkomst Marokko (0,5% tegen 1,2% landelijk). Maar veel mensen met herkomst Turkije (8% tegen 1,6% landelijk)
- Instellingbewoners in de afgelopen jaren toegenomen. Deels verklaard door definitieverandering. Deze factor is in verdeelmodel 2018 gecorrigeerd. Eventueel negatief effect zou er dan uit moeten zijn.
- Deze kenmerken vertalen zich in het bijstandsbestand. Voorts valt op dat er relatief weinig 50-plussers in de bijstand zitten (aandeel 34% tegen 40% landelijk)

Waar zitten de risico's in beleid en uitvoering? Wat te doen om uitgaven en volume te beheersen?

- Het proces aan de poort is goed ingericht. Maar, de knip tussen Werk en Inkomen is kwetsbaar. Uitvoering jongeren gaat over drie schijven. Onvoldoende kennis over de klant. Belemmert een soepele procesgang. Vraagt om extra aandacht.

- Wordt er niet te veel gepamperd? Aandachtspunten: uitvoering en monitoring tegenprestatie, politieke interventies, toepassing begrip algemeen geaccepteerde arbeid, weinig mogelijkheden om niet-willers aan te pakken.
- Is er voldoende aandacht voor handhaving? Aandachtspunten: Aantal maatregelen en opsporing is minder dan in de benchmark. Medewerkers gaan verschillend met thema handhaving om.
- Voldoende aandacht voor zittend bestand? Uitstroom is relatief laag. Bij zittend bestand is de caseload 400, niet iedereen kan voldoende worden gecontroleerd.
- Voldoende aandacht voor partiële uitstroom? Aandachtspunten: Mensen hebben minder inkomsten naast uitkering dan in benchmark. Partiële uitstroom is positief gecorreleerd met totale uitstroom. Partiële uitstroom leidt tot lagere prijs en daarmee tot lagere uitgaven.
- Deventer haalt de zelf-geformuleerde doelstellingen, maar de einduitkomsten roepen vragen op (tekort op bijstandsbudget, hoog volume, veel jongeren in de bijstand). Stuur Deventer op de juiste doelstellingen? Zijn de doelstellingen SMART?
- Voldoende aandacht voor de indirect beïnvloedbare (relevante) beleidscontext, zoals EZ, Onderwijs, huisvesting en zorg?

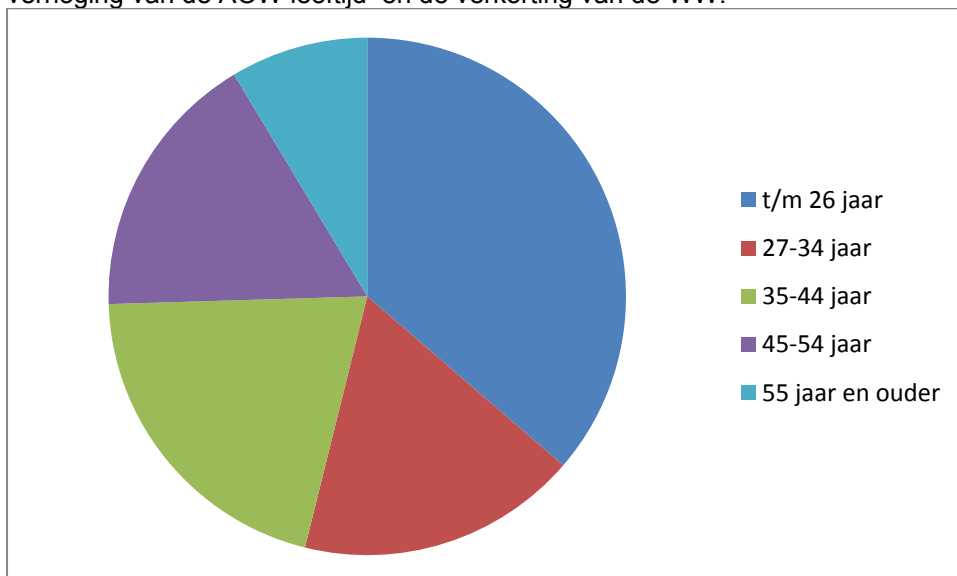
Op basis van deze externe analyse van kansen en bedreigingen heeft het college de bestaande acties scherper geformuleerd en aanvullende acties opgenomen voor dit jaar en komende jaren.

Effecten van eerdere maatregelen

De verminderde instroom blijkt onder andere ook uit de hoge preventiequote van ruim 60%. De stijging ten opzichte van voorgaande jaren komt vooral door directe inzet van bemiddeling bij de aanvraag. Waar in voorgaande jaren gekozen is voor zelfredzaamheid en de cliënten met rust laten, wordt nu juist direct bemiddeling ingezet bij cliënten met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt.

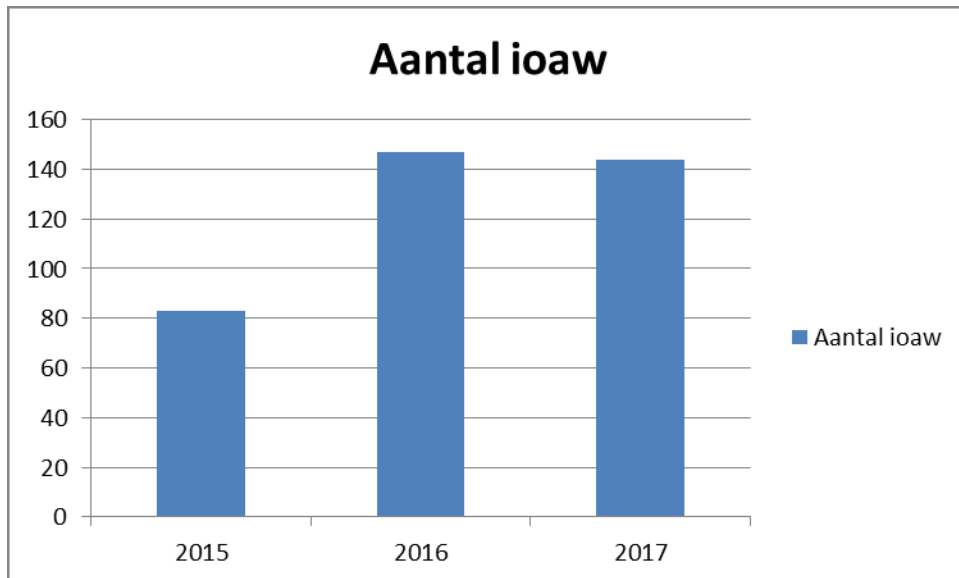
Uit onderstaande diagram blijkt een groot deel van de instroom in de bijstand jongeren dan 27 jaar is. Één van de standpunten was geen kansrijke jongere in de bijstand. Kansrijke jongeren zitten bijna niet meer in ons bestand. Onlangs zijn er nog weer 60 uitgestroomd door de start van hun nieuwe studie.

Deze lokale instroom van de jongeren sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen dat het volume van de bijstand de laatste 2,5 jaar vooral is gestegen door het “stopzetten” van de Wajong (dus meer jongeren in de bijstand, het grote aantal statushouders (waaronder ook aanzienlijk aantal jongeren), verhoging van de AOW leeftijd en de verkorting van de WW).



Instroom in de uitkering 2017

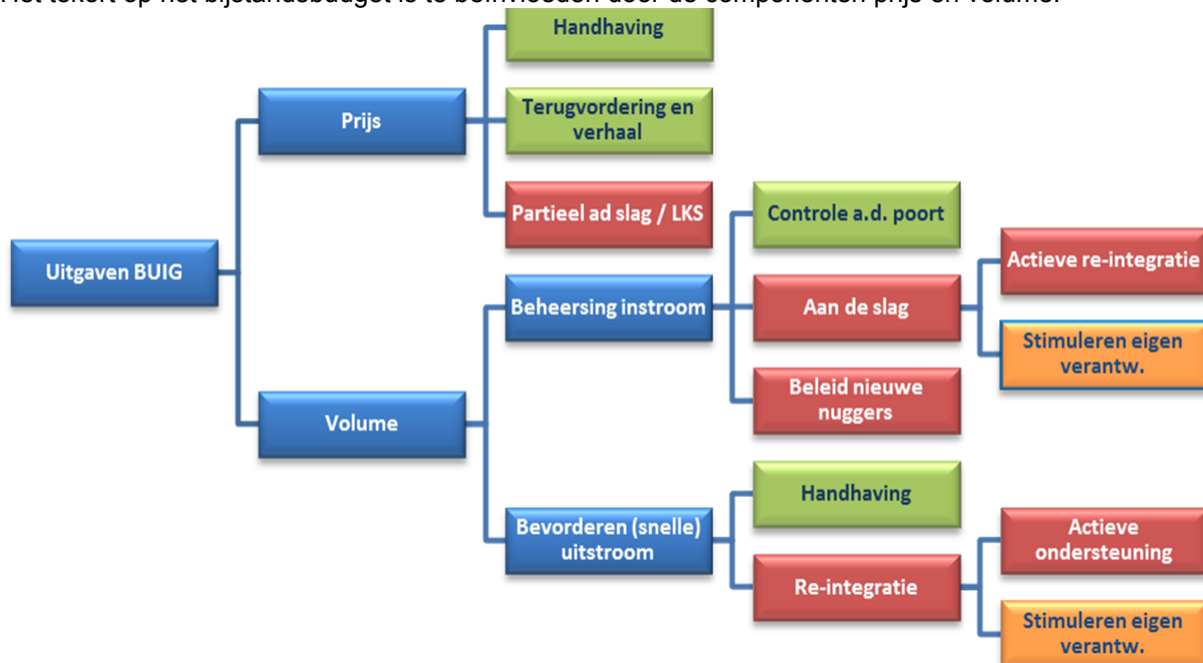
Ten aanzien van de WW geldt daarnaast nog dat in 2016 de IOAW fors is gestegen van 83 naar 144. Recht op de IOAW bestaat als men bij aanvang van werkloosheid ouder is dan 50 jaar. Voornaamste reden van deze stijging is einde ww. De forse stijging van 2016 is gestabiliseerd. In 2015 en 2016 was instroom in de bijstand relatief vaak vanwege einde ww. In 2016 nog 177 keer van de in totaal 1100 instroom (16% tov 22% in 2015). In 2017 is dit vooralsnog gedaald van 76 van de 630 (12%). De intensivering in de samenwerking met het UWV lijkt ook in deze zijn vruchten af te werpen.



Tot slot heeft de inzet op het verhogen van de parttime inkomsten geleid tot 53 uitstroom van de 234 personen met parttime inkomsten.

C) Maatregelen tekortreductie 2017 en verder

Het tekort op het bijstandsbudget is te beïnvloeden door de componenten prijs en volume:



Naast de eerder genoemde actiepunten, wil Deventer ook aan de slag met:

- Nieuw handhavingsbeleid (daling volume)
- Doorontwikkeling factor werk ten behoeve van de plaatsingen met loonkostensubsidie (daling prijs)
- Toepassing integraal arbeidsmarktbeleid, waaronder het creëren van sociale werkgelegenheid en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt (daling volume en prijs)
- Totale bestandsscreening ten aanzien van actuele mogelijkheden op huidige arbeidsmarkt (daling volume en prijs) en een follow up voor de komende jaren
- Opdrachtverschuiving van re-integratie naar 100% werk voor Deventer Werktalent (daling volume en prijs) en nauwere verbinding WMO- Participatiewet (Sociale Teams- uitvoering werk en inkomen)

Het is op dit moment te prematuur om een inschatting te maken van de kwantitatieve effecten van deze maatregelen. Hiermee beoogt Deventer stapsgewijs te dalen in het aantal klanten en de gemiddelde prijs per uitkering om zo het tekort meerjarig de baas te zijn.

Vangnet Participatiewet 2018



Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
2. Analyse tekort BUIG-budget.....	3
2.1 Vangnetuitkering 2018.....	3
2.2 Oorzaken tekort 2018.....	3
2.3 Conclusie.....	7
3. In- en externe maatregelen.....	8
3.1 Eerdere maatregelen.....	8
3.1.1 Voortzetten uitstroomoffensief.....	8
3.1.2 Verbeteren poortwachtersfunctie.....	8
3.1.3 Jongeren in de bijstand.....	8
3.1.4 Verhogen parttime inkomsten.....	9
3.1.5 Nieuw handhavingsbeleid.....	9
3.1.6 Doorontwikkeling FactorWerk.....	10
3.1.7 Toepassing integraal arbeidsmarktbeleid.....	10
3.1.8 Screening uitkeringsbestand.....	10
3.1.9 Taakverschuiving Deventer Werk talent tav de niet bemiddelbare uitkeringsgerechtigden en nauwere verbinding WMO-Participatiewet.....	11
3.2 Nieuwe maatregelen.....	11
4. Beoogd effect van de maatregelen.....	12

1. Inleiding

Op basis van de “Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten” (BUIG) ontvangen gemeenten per kalenderjaar een budget voor de bekostiging van uitkeringen voor levensonderhoud. Hiermee worden uitkeringen op grond van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (voor levensonderhoud startende ondernemers) betaald. Daarnaast kan de gemeente dit budget inzetten voor de kosten van loonkostensubsidies. Als de gemeente hiervan overhoudt, is het overschot vrij besteedbaar. Gemeenten die tekorten hebben op hun inkomensdeel dienen dit in beginsel op te vangen met eigen middelen.

Gemeenten met een tekort kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor een aanvullend budget. De actuele regeling hiervoor heet ‘vangnetuitkering’.

De vangnetuitkering kent een getrappt eigen risico:

- 1e trede: een tekort tot 5% is volledig voor rekening van de gemeente;
- 2e trede: bij een tekort van 5% t/m 12,5% wordt de gemeente voor 50% gecompenseerd;
- 3e trede: voor het deel van het tekort boven de 12,5% wordt de gemeente volledig gecompenseerd.

Om met succes, voor het vierde opeenvolgende jaar, een beroep op een vangnetuitkering over 2018 te doen, gelden de volgende financiële en procedurele voorwaarden:

- a) over 2018 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- b) over 2016, 2017 en 2018 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over alleen de definitief over 2018 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- c) het college moet in 2019 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde model;
- d) bij het indienen van het verzoek moet het college met instemming van de gemeenteraad verklaren dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen.
- e) bij een aanhoudend tekort – dat wil zeggen dat het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan één keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering – moet verklaren dat in samenspraak met de gemeenteraad (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog tot verdere tekortreductie te komen.

Verder voeren we in hoofdstuk 2 een analyse uit op de omvang en oorzaken van het tekort op het BUIG-budget. Hierna beschrijven we in hoofdstuk 3 welke in- en externe maatregelen we nemen om het tekort op de BUIG terug te dringen en tot slot, in hoofdstuk 5, geven we inzicht in het beoogd effect van de maatregelen die we nemen.

2. Analyse tekort BUIG-budget

In dit hoofdstuk voeren we een nadere analyse uit op het tekort op het BUIG-budget. Hierbij richten we ons op het verwachte tekort in 2018 en het gecumuleerde tekort over de jaren 2016 t/m 2018. Voor de duidelijkheid nogmaals: de bedragen genoemd bij 2018 zijn, uitgezonderd het budget, allemaal nog voorlopige bedragen t/m augustus 2018.

2.1 Vangnetuitkering 2018

	2018		2017		2016	
Definitieve budget		38.389.910		38.468.449		36.380.388
Lasten	40.892.848		42.334.697		40.899.825	
Baten	-550.000		-542.399		-490.237	
Netto uitkeringslasten		40.342.848		41.792.298		40.409.588
Saldo		-1.952.938		-3.323.849		-4.029.200
Tekort in %		5,1%		8,6%		11,1%
Voorwaarden:						
Tekort 2018 >5%	1.952.938	5,1%	Voldoet aan voorwaarden			
Tekort 2016 t/m 2018 >5%	9.305.987	24,2%	Voldoet aan voorwaarden			
Recht op vangnet						
	Bedrag	Vangnet				
Hoogte vangnetuitkering 2018						
Tekort < 5%	1.919.495	-	0% compensatie			
Tekort > 5, < 12,5%	33.443	16.721	50% compensatie			
Tekort > 12,5%	-	-	100% compensatie			
Totaal vangnetuitkering		16.721				

2.2 Oorzaken tekort 2018

In de vangnetnotitie 2017 hebben we aangegeven dat we in 2017 een analyse hebben laten uitvoeren op het hoe en waarom van de tekorten op het BUIG-budget. De belangrijkste bevindingen daarin waren:

- De omvang van de bijstand is in Deventer na de crisis van 2008 sterk toegenomen;
- Daarnaast is het aantal jongeren in de bijstand sterk toegenomen;
- De instroom in de bijstand was aan de hoge kant maar cijfers wezen er op dat moment op dat dit weer herstellende was;
- De uitstroom lag, in vergelijking met de rest van Nederland, op een laag niveau, en
- Het macrobudget voor de bijstand ging in 2015 flink omlaag maar werd in 2016 weer verhoogd. In 2017 tenslotte vond er weer een verlaging van het macrobudget plaats.

Ten aanzien van externe factoren werd o.m. het volgende geconcludeerd:

- Er waren geen duidelijk aanwijsbare factoren die de tekorten op het bijstandsbudget en de relatief sterke stijging van het volume verklaarden;
- Het baanaanbod in Deventer deed het relatief goed maar Deventenaren leken daar niet/nauwelijks van te profiteren;

- In Deventer wonen relatief weinig lager opgeleiden (14% Deventer tegen 19% landelijk) en de ontwikkeling daarin is gelijk aan de landelijke ontwikkeling;
- De arbeidsparticipatie in Deventer is relatief hoog (72% Deventer tegen 70% landelijk) en het verschil daarin met de rest van Nederland blijft gelijk;
- Deze kenmerken hebben natuurlijk hun consequenties voor de omvang van de bijstand in Deventer. Tenslotte valt op dat er relatief weinig 50-plussers in de bijstand zitten (34% Deventer tegen 40% landelijk).

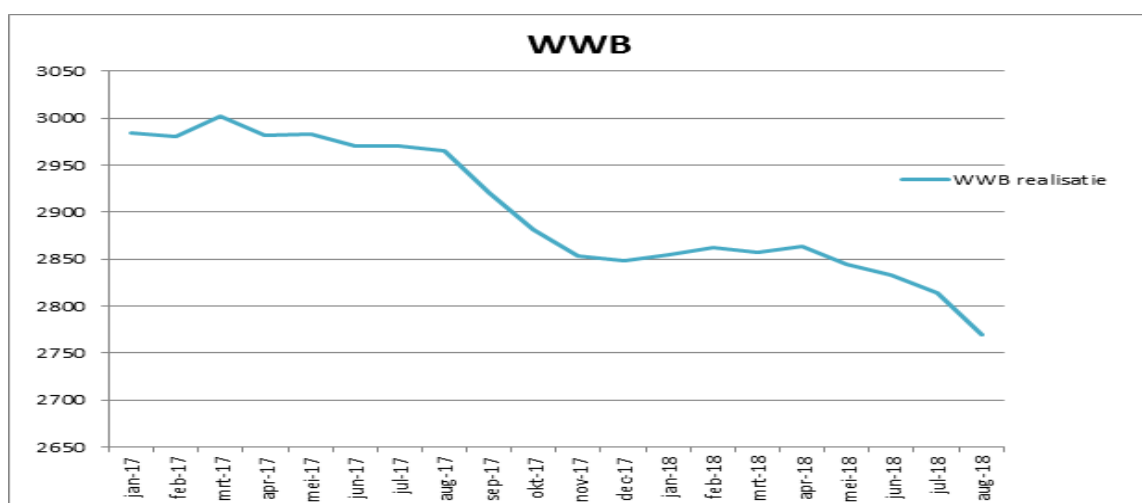
Tenslotte werd inde analyse een beeld gegeven van de risico's in beleid en uitvoering:

- De poortwachtersfunctie in Deventer is goed ingericht maar de knip tussen Werk (DWT) en Inkomen (gemeente) is kwetsbaar. De uitvoering gericht op jongeren gaat daardoor bijvoorbeeld over drie schijven;
- De aandacht voor handhaving is onvoldoende. Het aantal maatregelen en opsporingsonderzoeken is bijvoorbeeld lager dan in de benchmark;
- De aandacht voor het zittend bestand is onvoldoende. In het zittend bestand is de caseload ongeveer 400 en de uitstroom is relatief laag;
- De aandacht voor gedeeltelijke uitstroom is onvoldoende. Het aantal mensen met inkomsten naast de uitkering is lager dan in de benchmark, en
- Deventer haalt de geformuleerde doelstellingen maar, gezien o.m. de tekorten op de bijstand, de vraag ontstaat of dat de juiste doelstellingen zijn en of ze voldoende SMART geformuleerd zijn.

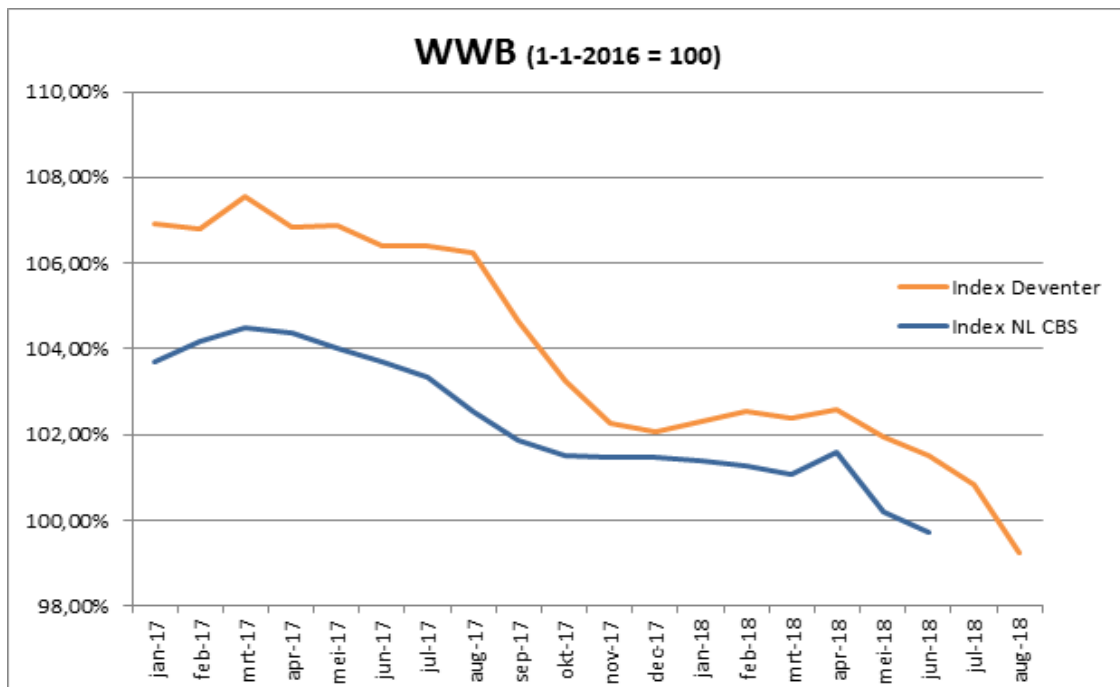
Op 12 september 2018 heeft de Rekenkamercommissie zijn onderzoeksrapport naar de uitvoering van de Participatiewet in Deventer gepresenteerd aan de raad. De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek waren:

- De uitvoering van de Participatiewet in Deventer is goed georganiseerd;
- Prestatieafspraken worden grotendeels gehaald;
- Er is weinig zicht op de doeltreffendheid;
- Er zijn zorgen over de volumeontwikkeling van het bestand maar de tekorten nemen af, en
- De raad van Deventer is goed in control

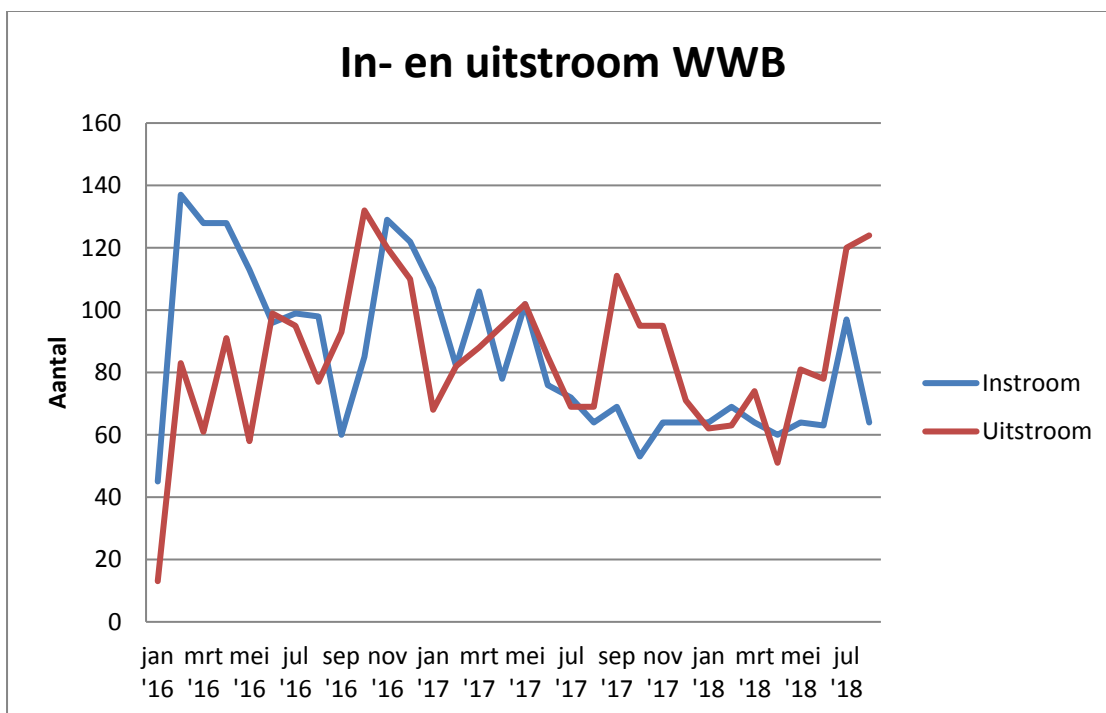
Als we dan het beeld laten zien tot en met augustus 2018 dan zien we dat de dalende lijn van het bijstandsvolume doorzet. Op dit moment (31-8-2018) ontvangen 2.770 inwoners een uitkering, een daling van bijna 100 ten opzicht van de vangnetnotitie 2017. Onderstaande grafiek laat deze ontwikkeling zien sinds 1 januari 2017.



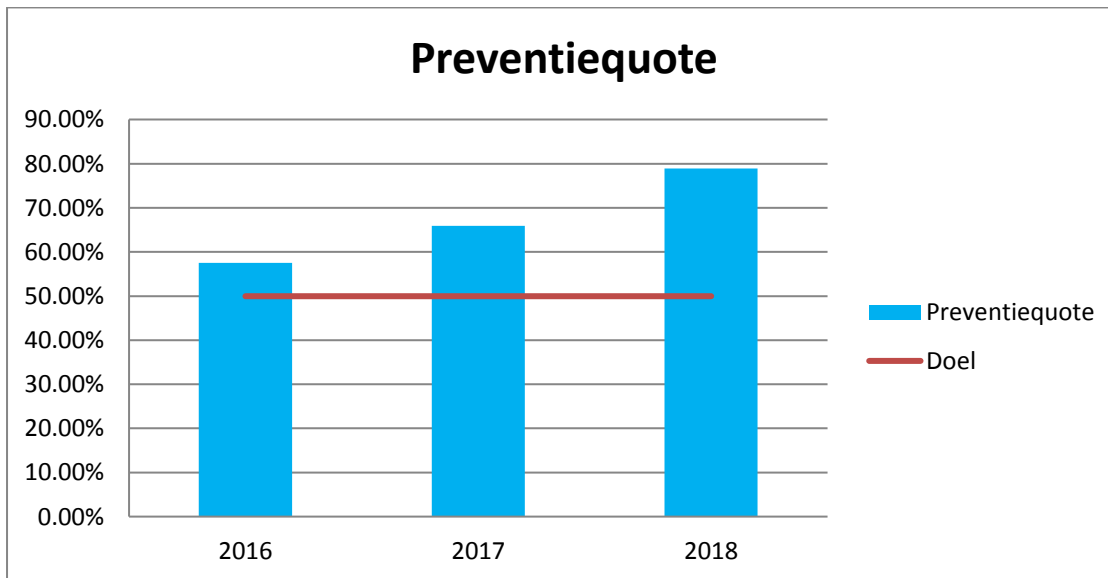
Ook ten opzichte van de landelijke ontwikkeling van het bijstandsvolume doen we het inmiddels beter. Onderstaande grafiek laat deze ontwikkeling zien.



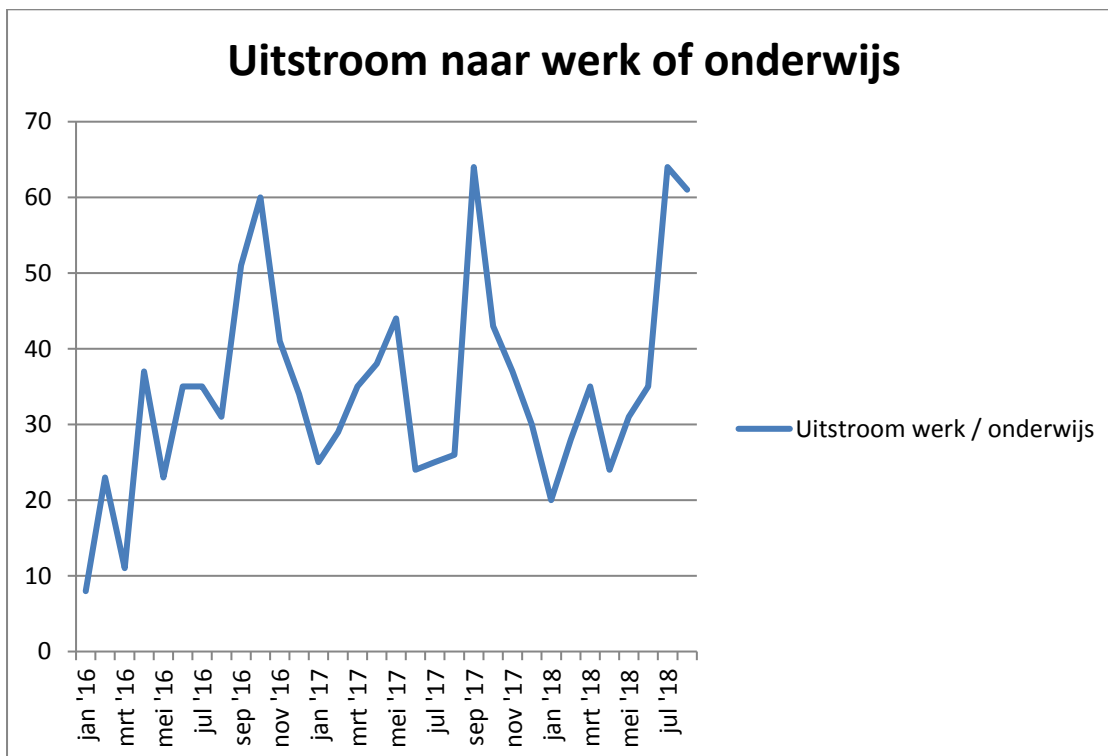
Uiteraard weerspiegelt zich dit ook in de in- en uitstroomcijfers voor de bijstand. Uit onderstaande grafiek blijkt dat de instroom een dalende tendens laat zien en dat de uitstroom een duidelijk stijgende tendens laat zien.



Deze tendens bij de in- en uitstroom WWB wordt o.m. veroorzaakt doordat we de poortwachtersfunctie goed hebben ingericht. De samenwerking tussen Inkomensvoorziening en Deventer Werk talent zorgt ervoor dat we sinds 2016 aanzienlijk beter presteren dan onze doelstelling van 50% voor wat betreft de preventiequote. Onderstaande grafiek laat, t/m augustus 2018, deze ontwikkeling zien.



Deze tendens wordt verder nog versterkt doordat we op een steeds hoger niveau, zoals uit onderstaande grafiek blijkt, de uitstroom naar werk of onderwijs realiseren.



2.3 Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat de ingezette maatregelen van de afgelopen jaren effect beginnen te sorteren. Uit de cijfers tot en met augustus 2018 blijkt, zie paragraaf 2.1, dat naar verwachting het tekort in 2018 nog maar net de 5% overstijgt en bij een verder gunstige ontwikkeling misschien zelfs onder de 5% blijft.

Dat betekent echter niet dat we op onze lauweren gaan rusten. Integendeel, er resteert ten slotte nog steeds een tekort op het BUIG-budget van om en nabij € 2 miljoen. In het volgende hoofdstuk beschrijven we daarom welke interne en externe maatregelen we het komende jaar gaan nemen om het tekort verder te reduceren.

3. In- en externe maatregelen

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke in- en externe maatregelen we hebben genomen om het tekort op het BUIG-budget te reduceren. Dat doen we aan de hand van reeds in het verleden in gang gezette maatregelen en nieuwe, aanvullende maatregelen

3.1 Eerdere maatregelen

In eerdere jaren hebben we, om het tekort te verminderen, ingezet op:

1. Het voortzetten van het uitstroomoffensief
2. het verbeteren van de poortwachtersfunctie;
3. geen kansrijke jongere in de bijstand;
4. het verhogen van parttime inkomsten in de bijstand;
5. het ontwikkelen van een nieuw handhavingsbeleid;
6. de doorontwikkeling van FactorWerk ten behoeve van plaatsingen met loonkostensubsidie;
7. de toepassing van integraal arbeidsmarktbeleid voor het creëren van sociale werkgelegenheid en een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
8. een totale screening van het uitkeringsbestand om een beter zicht te krijgen op de arbeidsmarkt mogelijkheden met een follow-up voor de komende jaren, en
9. een taakverschuiving voor Deventer Werk talent tav de niet bemiddelbare uitkeringsgerechtigde en nauwere verbinding Participatiewet en WMO.

Hierna geven we kort de stand van zaken weer betreffende deze maatregelen.

3.1.1 Voortzetten uitstroomoffensief

Het uitstroomoffensief bestond uit de volgende maatregelen:

- De doorontwikkeling van Konnected
- Intensivering samenwerking UWV (verminderen doorstroom ww-bijstand)
- Directe inzet op kansrijken
- Geen jongere in de bijstand (zie ook 3.1.3)

De inzet op kansrijken en intensivering UWV is ook in 2018 effectief is. De preventiequote is verder gestegen (zie ook 3.1.2) en de instroom als gevolg van einde ww is verminderd/gestabiliseerd.

De doorontwikkeling KonnecteD tot een modern werkleerbedrijf krijgt conform het bestuursakkoord een nader vervolg. De bestaande infrastructuur wordt nu al gebruikt bij de begeleiding/bemiddeling van jongeren, statushouders en het nieuwe beschut werk.

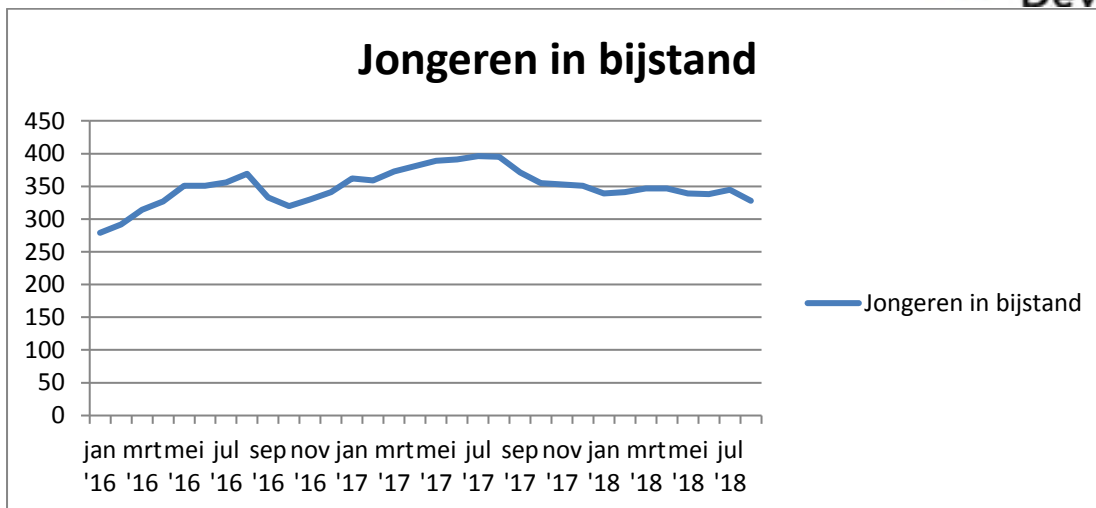
3.1.2 Verbeteren poortwachtersfunctie

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 2.2 van deze notitie waarin we al weergegeven hebben hoe deze maatregel zich heeft ontwikkeld. In 2018, t/m augustus, realiseren we een preventiequote van ruim 75%. Dit betekent dat ruim 75% van de inwoners die zich melden voor een bijstandsuitkering uiteindelijk geen uitkering ontvangen omdat ze bijvoorbeeld direct naar werk zijn toegeleid of terug naar school.

3.1.3 Jongeren in de bijstand

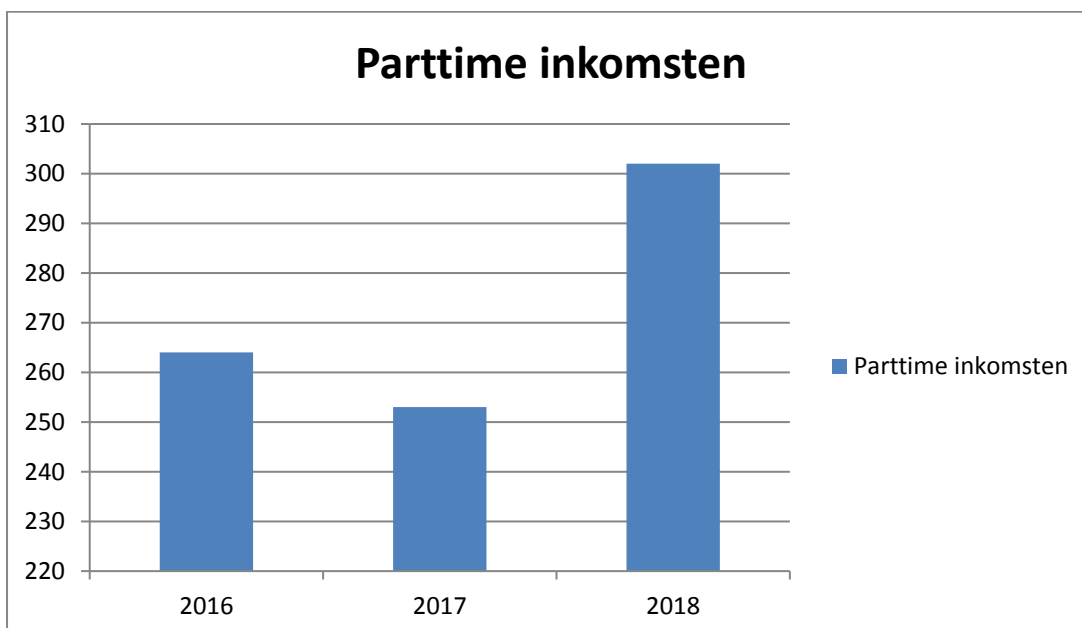
In eerdere vangnetnotities hebben we geconstateerd dat er (nagenoeg) geen kansrijke jongeren meer in de bijstand zitten. De toegenomen omvang van deze groep in de bijstand wordt vooral veroorzaakt doordat de Wajong niet meer toegankelijk is voor arbeidsbeperkte jongeren met arbeidsperspectief, de Wet Sociale Werkvoorziening geen nieuwe instroom meer toestaat en het grote aantal statushouders in Deventer (waaronder veel jongeren).

Desondanks zien we inmiddels toch een daling van het aantal jongeren in de bijstand. Onderstaande grafiek laat deze ontwikkeling, tot en met augustus 2018, zien.



3.1.4 Verhogen parttime inkomsten

We hebben de afgelopen jaren nadrukkelijk ingezet op het verhogen van parttime inkomsten. Onderstaande grafiek laat, tot en met augustus 2018, zien dat dit zijn vruchten begint af te werpen. In 2016 realiseerden we nog een bedrag € 264 gemiddeld per maand per uitkeringsgerechtigde en in 2018, tot en met augustus, is dit opgelopen naar € 302 gemiddeld per maand per uitkeringsgerechtigde.



3.1.5 Nieuw handhavingsbeleid

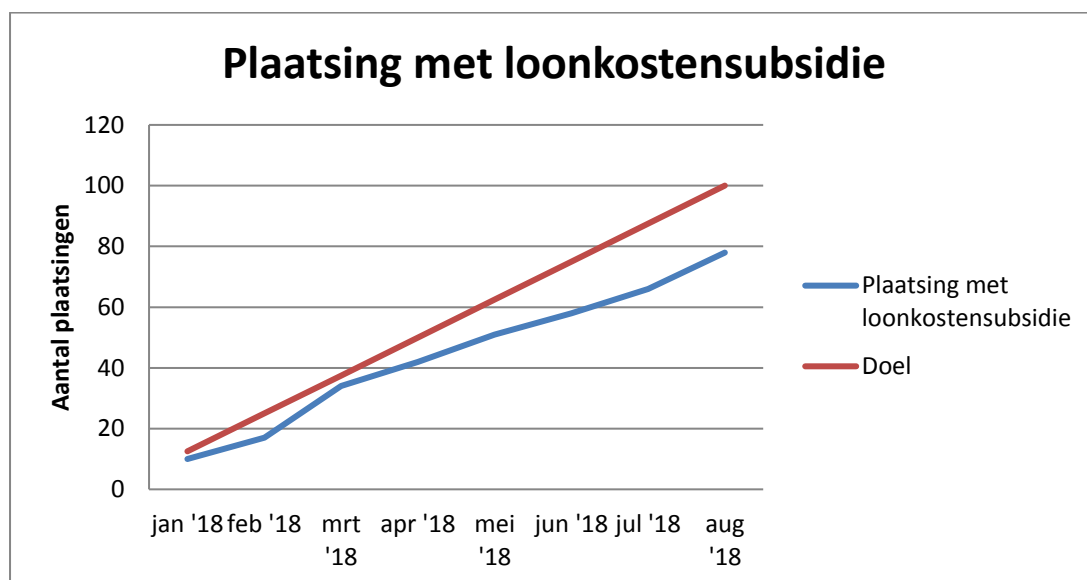
In 2018 hebben we, in samenspraak met de uitvoering, vorm gegeven aan een nieuw handhavingsbeleid dat tijdens het schrijven van deze notitie ter vaststelling is aangeboden aan het college.

In het nieuwe handhavingsbeleid willen we heel nadrukkelijk investeren in onze dienstverlening omdat we ervan overtuigd zijn dat de naleving van wet- en regelgeving beter is als de dienstverlening op een hoog niveau ligt.

Tegelijkertijd willen we ook streng zijn indien de regels niet worden nageleefd en daarvoor hanteren we een strikt lik-op-stukbeleid.

3.1.6 Doorontwikkeling FactorWerk

In 2018 zijn we gestart om in samenspraak met FactorWerk het regionale proces te harmoniseren om tot een duurzame invulling te komen van baanopeningen en baanafspraken zodat de instrumenten en regelingen aansluiten bij de vraag van werkgevers. Inmiddels is in 2018 het plaatsen met loonkostensubsidie goed op gang gekomen en realiseren we tot en met augustus 2018 bijna op het door ons gestelde doel om in 2018 150 plaatsingen te realiseren met loonkostensubsidie. De onderstaande grafiek laat deze ontwikkeling zien.



3.1.7 Toepassing integraal arbeidsmarktbeleid

In 2018 is door het college de startnotitie Arbeidsmarktbeleid vastgesteld. Met het integraal arbeidsmarktbeleid willen we o.m. sociale werkgelegenheid creëren. Een mooi voorbeeld daarvan is de samenwerking tussen de verschillende programma's voor de vestiging van een textiel sorteercentrum in Deventer. Dit sorteercentrum is op 1 juli 2018 operationeel geworden en biedt uiteindelijk aan 25 personen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkgelegenheid. Deventer Werktalent verzorgt daarvoor de toeleiding van geschikte kandidaten.

3.1.8 Screening uitkeringsbestand

Al in 2017 is gestart met een screening van het uitkeringsbestand. Hiervoor is gebruik gemaakt van een door Dariuz ontwikkelde methode. In de eerste screening waren 1.655 uitkeringsgerechtigden betrokken. Hieruit is gebleken dat ongeveer 55% van deze uitkeringsgerechtigden een grote tot zeer grote afstand heeft tot werk en dat ongeveer 17% een kleine afstand heeft tot werk. Met deze kennis kunnen we focus aanbrengen bij de door Deventer Werktalent uitgevoerde arbeidsbemiddeling. Voor de resultaten daarvan wordt verwezen naar paragraaf 2.2 waarin we laten zien hoe de uitstroom naar werk of onderwijs zich in positieve zin heeft ontwikkeld sinds 2016.

Inmiddels hebben we de screening volgens de Dariuz-methode onderdeel gemaakt van de normale uitvoering van arbeidsbemiddeling door Deventer Werktalent.

3.1.9 Taakverschuiving Deventer Werk talent tav de niet bemiddelbare uitkeringsgerechtigden en nauwere verbinding WMO-Participatiewet.

In 2018 is besloten te verkennen of de begeleiding van de niet bemiddelbare uitkeringsgerechtigden wel door Deventer Werk talent moet worden gedaan. Misschien past dit beter thuis bij bijvoorbeeld de sociale teams. Deze verkenning loopt op dit moment nog en zal verder uitgewerkt worden na de discussie over de inzet op begeleiding en bemiddeling wanneer voor welke personen (zie voor duiding paragraaf 3.2).

De verbinding WMO-Participatiewet is gerealiseerd door het instrument Stadswerkplaats.

3.2 Nieuwe maatregelen

Naast de bestaande maatregelen nemen we ook nog een nieuwe maatregel: heroverweging inzet middelen voor bemiddeling en begeleiding van de huidige uitkeringsgerechtigden (aanpassing beleidskader 2015 pijler doelgroepen). De huidige indeling voldoet niet meer en is in de afgelopen jaren ook al beetje bij beetje losgelaten.

Er wordt wel actief aan de voorkant ingezet op begeleiding van de zelfredzamen. De groep 30-80% is zo groot en divers dat hier onderscheid in kan worden gemaakt en mede gevoed door de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek wellicht wel andere keuzes in moeten worden gemaakt. Het vorige beleidskader sprak verder niet over doelgroepen als jongeren, ouderen, statushouders etc. Op basis van de huidige indeling en beschikbare middelen is dit wellicht wel noodzakelijk.

Vanuit de transformatieopgave willen we in Deventer veel meer maatwerk om naar vermogen mee te kunnen doen en bevorderen dat het arbeidsvermogen van elke Deventenaar maximaal benut wordt.

In het komende jaar willen we dit verder uitwerken en onderdeel maken van ons (nieuwe) beleid Iedereen Actief!

4. Beoogd effect van de maatregelen

Met de hiervoor beschreven maatregelen willen we bereiken dat in 2019 het gemiddelde uitkeringsbestand verder daalt naar 2.730 uitkeringsgerechtigden. Inmiddels is ook het voorlopig BUIG-budget voor 2019 bekend gemaakt. Met deze kennis van dit moment ontstaat dan voor 2019 het volgende beeld:

Bedragen x € 1.000	2019	
Voorlopig budget		38.060
Lasten	40.088	
Baten	-550	
Netto uitkeringslasten		39.538
Saldo		-1.478
Tekort in %		3,9%

Met de ingezette maatregelen bereiken we dus, met de kennis van dit moment, dat het tekort op het BUIG-budget verder daalt en dat vanaf 2019 ook geen beroep meer kan worden gedaan op een vangnetuitkering. Tenslotte betekent dit dat het beroep op de algemene middelen vanaf 2019, uiteraard nog steeds met de kennis van dit moment, verminderd kan worden met een bedrag van ongeveer € 600.000.